QORTI CIVILI
PRIM'AWLA
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE

Illum 26 ta' Jannar, 2021

Rikors Guramentat Nru: 156/2017 AF

HSBC Bank Malta p.l.c. (C-3177)

vs

Id-Direttur Generali tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u fil-verbal tas-7 ta' Novembru 2017 il-Qorti ordnat il-korrezzjoni u minflok "Id-Driettur Generali tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud" irid jigi indikat bhala "Il-Kummissarju tat-Taxxi"

u b'digriet tat-30 ta' Mejju 2017, l-Avukat Dr. Christopher Chircop u l-Prokuratur Legali Hilda Ellul Mercer gew mahtura Kuraturi Deputati appuntati sabiex jirrapprezentaw lill-assenti Joseph Pavia u b'digriet tal-4 ta' Novembru 2019 il-Qorti ordnat li Joseph Pavia jassumi l-atti personalment u ordnat l-estromissjoni tal-Kuraturi Deputati

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tal-bank attur HSBC Bank Malta p.l.c., li permezz tiegħu wara li ġie premess illi:

Il-bank attur huwa kreditur ta' Joseph Pavia fl-ammont ta' diversi mijiet ta' eluf ta' Ewro dovuti fil-kwalità personali tieghu kif ukoll bhala garanti tas-socjetà Mambra Electronics Limited liema krediti huma naxxenti minn tlett kuntratti ta' self u facilitajiet bankarji ohra fl-atti tan-Nutar Victor John Bisazza datati lkoll 6 ta' Gunju 2005, liema self kien gie kawtelat b'iskrizzjoni ta' ipoteka specjali Numru I 9999/2006 kif korretta bl-iskrizzjoni I 10559/2005 u I 11003/2005, Ipoteka I 10000/2005 kif korretta bl-iskrizzjoni I 10558/2005, Ipoteka specjali I 10004/2005 kif korretta bl-iskrizzjonijiet I 10560/2005 u I 11446/2005, kopja ta' liema kuntratt u iskrizzjoni qed jigu hawn annessi u mmarkati Dok. "A" sa Dok. "K".

Dan Joseph Pavia huwa direttur tas-socjetà Mambra Electronics Limited u din l-istess socjetà kienet debitrici tad-Direttur Generali (Taxxa fuq il-Valur Mizjud) fis-somma ta' hames mija u hamest elef disa' mija u wiehed u tmenin Ewro u erba' u disghin centezmu (EUR 505,981.94) kif jirrizulta minn ittra ufficcjali tal-14 ta' Lulju 2009, kopja annessa u mmarkata Dok. "L".

In segwitu d-Direttur Generali konvenut ipproceda biex iskriva privilegg specjali numru 011925 u b'digriet tat-2 ta' April 2019, il-Qorti laqghet it-talba u ordnat il-korrezzjoni fis-sens li minflok 011925 irid jaqra 011025 tal-2013 fuq proprjetà appartenenti lill-imsemmi Joseph Pavia u cioè l-fondi numri tletin (30) u wiehed u tletin fi Triq il-Warda, iz-Zurrieq, kopja annessa u mmarkata Dok. "M".

Kif jidher mill-istess nota ta' iskrizzjoni, dan il-privilegg gie iskritt a tenur tal-Art. 62 tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta, liema artiklu jipprovdi:

> *Il-Kummissarju jkollu privilegg specjali fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attività ekonomika ta' persuna dwar kull taxxa dovuta minn dik il-persuna taht dan l-Att u t-taxxa*

msemmija ghandha tithallas, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor, hlief dejn li jkollu privilegg generali u dejn imsemmi fl-Artikolu 2009 (a) jew (b) tal-Kodici Civili.

Kif ser jigi pruvat matul dawn il-proceduri, l-fuq imsemmija fondi li jappartjenu lil Joseph Pavia qatt ma kien jifforma parti mill-attività ekonomika ta' Mambra Electronics Limited, liema socjetà kienet registrata mad-Direttur Generali konvenut ghall-iskopijiet ta' attività ekonomika li twassal ghall-hlas tat-taxxa fuq il-valur mizjud, bil-konsegwenza ghalhekk illi l-konvenut ma kellux dritt li jiskrivi l-imsemmi privilegg fuq il-proprjetà in kwistjoni; illi fuq kollox id-dejn reklamat mid-Direttur Generali tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud fil-konfront ta' Joseph Pavia mhuwiex munit bi privilegg specjali skond il-ligi.

Minghajr pregudizzju ghal dak suespost n-nota tal-ipoteka illi d-Direttur Generali iskriva fuq il-proprjetà residenzjali sitwata gewwa z-Zurrieq giet iskritta intempestivament u ghaldaqstant hija irrita u nulla u dan stante illi tali registrazzjoni giet insinwata qabel ma' Joseph Pavia kien debitament notifikat bl-ittra ufficcjali li nhareg a tenur tal-Artiklu 59 tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta u dan kif jesigi wara kollox l-istess Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Bank attur ghandu interess li jikkontesta l-validità tal-iskrizzjoni ta' dan il-privilegg specjali fuq il-proprjetà in kwistjoni billi tippregudika l-gradwazzjoni tal-kreditu tal-Bank attur fuq l-istess proprjetà tad-debitur tieghu Joseph Pavia.

Intalbet din il-Qorti sabiex:

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi l-iskrizzjoni tal-privilegg specjali numru 011925/2013, fuq il-proprjetà appartenenti lill-imsemmi Joseph Pavia u cioè l-fondi numru tletin (30) u wiehed u tletin (31) fi Triq il-Warda, z-Zurrieq, hija nulla u minghajr effett skond il-ligi kif fuq premess, billi din il-proprjetà ma tifformax parti mill-attiv li jaghmel sehem mill-attività ekonomika ta' persuna dwar it-taxxa dovuta u fi kwalunkwe kaz kull kreditu fil-konfront ta' Joseph Pavia

bhala direttur ta' Mambra Electronics Limited mhuwiex privileggjat skond il-ligi.

2. Tinnomina Nutar Pubbliku sabiex jippubblika l-att tal-kancellament tal-imsemmi privilegg specjali f'data, hin u lok li ghandhom jigu ffissati mill-Qorti u tinnomina kuraturi deputati sabiex jidhru ghall-eventwali kontumaci.

3. Bl-ispejjez kontra l-konvenuti li huma ngunti sabiex jidher in subizzjoni.

Rat id-dokumenti annessi.

Rat ir-risposta tal-Avukat Dottor Christopher Chircop u tal-Prokuratur Legali Hilda Ellul Mercer maħtura bħala kuraturi deputati sabiex jirrappreżentaw lill-assenti Joseph Pavia li permezz tagħha eċċepew illi:

Fl-ewwel lok l-esponenti jiddikjaraw li ghadhom mhumiex edotti mill-fatti tal-kaz u ghaldaqstant qed jirrizervaw id-dritt li jipprezentaw risposta ulterjuri motivata f'kaz u jekk jigu edotti mill-fatti u dan sabiex ikunu jistghu jressqu l-ahjar difiza ghan-nom ta' Joseph Pavia.

Dwar il-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, jigi rilevat illi huwa r-rikorrenti li ghandu l-piz tal-prova u cioè illi jrid ikun ir-rikorrenti li permezz tal-provi mressqa minnu jikkonvinci lil dina Onorabbli Qorti illi l-allegazzjonijiet li l-istess rikorrenti qieghed jaghmel huma fondati.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti li huma minn issa ngunti in subizzjoni.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-Kummissarju tat-Taxxi li permezz tagħha eċċepixxa illi:

Il-Kummissarju tat-Taxxi, già d-Direttur Generali tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, iskriva privilegg specjali fuq proprjetà ta' Joseph Pavia, u cioè l-fondi numri tletin (30) u wiehed u tletin (31), fi

Triq il-Warda, z-Zurrieq, kontra l-istess Joseph Pavia personalment u kif ukoll ghan-nom u in rapprezentanza ta' Mambra Electronics Limited (numru ta' registrazzjoni C-18626). L-imsemmi privilegg specjali gie iskritt mill-Kummissarju tat-taxxi sabiex jikkawtela l-ammont dovut lilu skond l-Artikolu 59 tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta, oltre imghax u spejjez, liema kreditu gie rez ezekuttiv u ezegwibbli kontra d-debitur imsemmi permezz ta' ittra ufficcjali pprezentata fil-Prim'Awla tal-Qorti Civili nhar l-erbatax (14) ta' Lulju tas-sena elfejn u disgha (Numru 2604/2009 – kopja ta' din l-ittra digà giet ipprezentata fl-atti ta' din il-kawza bhala Dok. L anness mar-rikors guramentat tas-socjetà rikorrenti datat nhar is-sbatax (17) ta' Frar tas-sena elfejn u sbatax (2017).

Minghajr pregudizzju ghas-suespost, huwa stat ta' fatt illi "[ghalkemm il-privilegg ma jistax jissussisti minghajr il-kreditu, il-kreditu jista' jissussisti indipendentement mill-privilegg" (vide s-sentenza fl-ismijiet "**Konkors ta' Kredituri ta' Carmelo Gauci Limited C5376**", moghtija mill-Qorti tal-Appell nhar is-sebgha u ghoxrin (27) ta' Frar, tas-sena elfejn u disgha (2009), Appell Civili Numru 53/2006/1). Di più, anki li kieku "*l-Kummissarju … ma kien igawdi ebda privilegg specjali … xorta wahda t-taxxa trid tithallas bi 'preferenza' fuq dejn iehor, anke jekk privileggat*." (vide s-sentenza fl-ismijiet "**Konkors ta' Kredituri ta' Victor Zammit, direttur ta' kumpanija, Joseph Zammit u l-mejta Agnes Zammit neé Attard, imwieled Birkirkara u joqghod in-Naxxar, u martu Rose Zammit bint il-mejtin Edgar O'Flaherty u Antonia O'Flaherty neé Vella, imwielda Floriana u toqghod in-Naxxar**", moghtija mill-Qorti tal-Appell nhar id-disgha u ghoxrin (29) ta' Mejju tas-sena elfejn u hmistax (2015), Appell Civili Numru 831/2007/I).

Il-fatt li l-Bank ma jistax jippregradwa qabel il-Kummissarju tat-Taxxi jirrizulta b'mod car fid-dawl tat-tieni parti tal-Artikolu 62 tal-Kap. 406, hawn riprodott:

62. "*Il-Kummissarju ikollu privilegg specjali fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attività ekonomika ta' persuna dwar kull taxxa dovuta minn dik il-persuna taht dan l-Att u* ***t-taxxa msemmija ghandha tithallas, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor,***

hlief dejn li jkollu privilegg generali u dejn imsemmi fl-artikolu 2009(a) jew (b) tal-Kodici Civili".

Mhux minnu li l-proprjetà surriferita fiz-Zurrieq ma tifformax parti mill-attività ekonomika ta' Mambra Electronics Ltd (C-18626) stante wkoll li l-istess proprjetà giet offruta bhala garanzija lill-Bank rikorrenti u dan sabiex jigi kkawtelat il-hlas lura ta' self moghti ghal skopijiet **kummercjali**, kif muri, inter alia, mill-iskrizzjonijiet fir-Registru Pubbliku pprezentati fl-atti ta' dina l-kawza bhala **Dok E, Dok F, Dok G, Dok I** u **Dok K** annessi mar-rikors guramentat tas-socjetà rikorrenti datat nhar is-sbatax (17) ta' Frar tas-sena elfejn u sbatax (2017). B'hekk malli din il-proprjetà inghatat bhala garanzija biex tikkawtela tali self **kummercjali**, hija assumiet in-natura ta' parti mill-attività ekonomika tal-imsemmija socjetà.

Minghajr pregudizzju ghas-suespost lanqas ma huwa rilevanti jekk il-proprjetà msemmija taghmilx sehem mill-attività ekonomika ta' Mambra Electronics Ltd (C-18626) u dan ghaliex is-subartikoli 66(1), 66(4) u 66(5) tal-Kap. 406 li, inter alia, jipprovdu s-segwenti:

"66. (1) *Kull segretajru, manager, direttur, stralcjarju jew ufficjal principali iehor ta' enti jew korp ta' persuni, kull werriet u ezekutur testamentarju u kull kuratur tal-eredità vakanti ta' persuna mejta, u kull min ikun tutur, kuratur, amministratur jew trustee ta' xi persuna ohra jew ta' xi trust, fund, jew enti iehor ghandu jkun rapprezentant, ghall-ghanijiet ta' dan l-Att, ta' dak il-korp ta' persuni, persuna mejta, persuna ohra, trust, fund jew enti iehor, skond il-kaz*.

66. (4) *Rapprezentant li jkollu taht it-tmexxija jew kontroll tieghu xi flus jew proprjetà ta' persuna jew dovuti lil persuna li huwa jkun rapprezentant taghha ma ghandux jiddisponi minn dawk il-flus jew proprjetà kemm il-darba ma jkunx haseb bizzejjed ghal kull taxxa dovuta taht dan l-Att*.

(5) *Rapprezentant ikollu responsabbilità solidali mal-persuna li jkun qieghed jirrapprezenta ghat-taxxa dovuta minn dik il-persuna…*"

Ghalhekk, fil-kaz odjern, l-esponenti kien intitolat sabiex jiskrivi l-privilegg specjali numru 11025 tas-sena elfejn u tlettax (2013) fuq il-proprjetà sopracitata appartenenti lil Joseph Pavia. Oltre minn hekk, l-esponenti huwa intitolat bil-ligi sabiex, bi preferenza ghal kull kreditur iehor ai termini ta' artikolu 62 ta' Kap. 406, ifittex lil Joseph Pavia ghall-hlas tat-taxxa dovuta mit-taxpayer Mambra Electronics Ltd (C-18626), galadarba l-istess Joseph Pavia huwa d-direttur tal-imsemmija socjetà u ghaldaqstant huwa responsabbli solidament ma' dik is-socjetà u dan skond l-artikolu 66 ta' Kap. 406 kif hawn fuq citat.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri permessi mill-ligi.

Ir-rapprezentanti tas-socjetà rikorrenti huma ingunti minn issa stess ghas-subizzjoni.

Semgħet ix-xhieda prodotti.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-bank attur u tal-Kummissarju intimat.

Rat id-digriet tagħha tal-4 ta' Novembru 2019 li permezz tiegħu ordnat l-estromessjoni tal-kuraturi deputati u sabiex il-konvenut Joseph Pavia jassumi l-atti personalment.

Rat ir-risposta ulterjuri ta' Joseph Pavia li permezz tagħha eċċepixxa illi:

L-esponenti qieghed jintavola risposta ulterjuri u dan kif debitament awtorizzat minn din l-Onorabbli Qorti ai termini tal-verbal datat 15 ta' Jannar 2020.

Fl-ewwel lok l-esponent Joseph Pavia ma huwiex debitur tad-Direttur Generali ghat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud. Il-fatt illi l-esponenti kien direttur fi hdan is-socjetà Mambra Electronics Limited ma jfissirx li huwa personalment responsabbli ghal kwalunkwe allegat debitu.

Fit-tieni lok minghajr pregudizzju ghas-suespost u fi kwalunkwe kaz ir-responsabbilità tal-esponenti hija wahda limitata u dan ai termini tal-Artikolu 66{5} tal-Kap. 406 u ghaldaqstant id-

Direttur intimat ma ghandu l-ebda jedd jippreskrivi kwalunkwe garanzija fil-konfront tal-esponenti personalment.

Fit-tielet lok jigi eccepit illi l-fond numru tletin (30) u wiehed u tletin (31) fi Triq il-Warda, z-Zurrieq la kien u anqas jifforma parti mill-attiv tal-kumpannija Mambra Electronics Limited. Konsegwentement ai termini tal-Artikolu 62 tal-Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta id-Direttur intimat ma ghandu l-ebda jedd jippreskrivi garanziji a favur tieghu.

Fir-raba' lok jigi rilevat illi l-fatt illi l-proprjetà mertu ta' dawn il-proceduri inghatat bhala garanzija ghal debiti tal-kumpannija bl-ebda mod ma jfisser li din tifforma parti mill-attiv. Jigi rilevat illi din il-proprjetà inghatat bhala garanzija ipotekarja minn Joseph Pavia personalment u limitatament ghad-debiti li l-kumpannija kellha mal-bank rikorrenti.

Rat li l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat illi permezz ta' din l-azzjoni, il-bank attur qiegħed jimpunja l-privileġġ speċjali li l-Kummissarju intimat iskriva fuq il-proprjetà tal-intimat l-ieħor Joseph Pavia, u ċioè 30 u 31, Triq il-Warda, Zurrieq.

Mill-provi prodotti jirriżulta li l-bank attur huwa kreditur ta' Joseph Pavia fl-ammont ta' mijiet t'eluf ta' Ewro kemm fil-kwalità tiegħu personali u kemm bħala garanti tas-soċjetà Mambra Electronics Limited, li tagħha Joseph Pavia huwa direttur, naxxenti minn tlett kuntratti ta' self u faċilitajiet bankarji oħra. Dan id-dejn huwa kawtelat permezz ta' diversi ipoteki, fosthom ipoteka speċjali fuq il-proprjetà mertu tal-kawża.

Is-soċjetà Mambra Electronics Limited hija debitriċi tal-Kummissarju tat-Taxxi f'ammont li llum ilaħħaq mal-kważi erbgħa miljun Ewro. A tenur tal-artikolu 59(2) tal-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud, Kapitolu 406 tal-Liġijiet ta' Malta:

> *"Il-Kummissarju jista' jitlob il-ħlas ta' kull taxxa u penali amministrattiva li għandha titħallas minn persuna skont dan*

l-Att bil-mezz ta' nota ta' talba għall-ħlas, u jekk il-ħlas mitlub ma jsirx fi żmien tletin jum mid-data meta dik in-nota ta' talba għall-ħlas tkun ġiet notifikata lil dik il-persuna, il-Kummissarju jista' jgħaddi biex jiġbor dak il-ħlas bis-saħħa tat-titolu eżekuttiv imsemmi fis-subartikolu (1) wara jumejn minn notifika lil dik il-persuna ta' talba għall-ħlas li ssir permezz ta' att ġudizzjarju. Meta jiskadi l-perjodu ta' jumejn imsemmi f'dan is-subartikolu, il-Kummissarju jkollu dritt li jirreġistra fir-reġistru pubbliku jew fir-reġistru tal-artijiet, skont il-każ, nota ta' privileġġ għall-ammont mitlub fl-att ġudizzjarju u dik in-nota ta' privileġġ tista' tiġi reġistrata minn kull avukat jew nutar."

L-ittra uffiċjali li saret skont id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu ġiet preżentata fir-reġistru tal-Qorti nhar l-14 ta' Lulju 2009 kontra l-intimat Joseph Pavia kemm f'ismu personali u kif ukoll għan-nom u in rappreżentanza ta' Mambra Electronics. Sa dakinhar is-somma dovuta kienet ta' €505,981.94. Din l-ittra uffiċjali ġiet eventwalment notifikata bil-proċedura tal-affissjoni u pubblikazzjoni, wara tentativi bla suċċess għal notifika bil-mezz ordinarju, fit-2 ta' Awissu 2013.

Il-Kummissarju intimat ipproċeda biex iskriva privileġġ speċjali fuq il-proprjeta 30 u 31 Triq il-Warda, Zurrieq, appartenti lill-intimat Joseph Pavia. Dan il-privileġġ ġie iskritt a tenur tal-artikolu 62 tal-Kap. 406 li jaqra hekk:

"Il-Kummissarju ikollu privileġġ speċjali fuq l-attiv li jagħmel sehem mill-attività ekonomika ta' persuna dwar kull taxxa dovuta minn dik il-persuna taħt dan l-Att u t-taxxa msemmija għandha titħallas, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi liġi oħra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privileġġ ieħor, ħlief dejn li jkollu privileġġ ġenerali u dejn imsemmi fl-artikolu 2009(a) jew (b) tal-Kodiċi Ċivili."

Filwaqt illi l-bank jippremetti li l-iskrizzjoni tal-privileġġ speċjali saret intempestivament għaliex saret qabel ma' Joseph Pavia kien debitament notifikat bl-ittra uffiċjali, jirriżulta li fil-fatt, il-privileġġ speċjali in kwistjoni ġie iskritt fil-5 ta' Awwissu 2013 meta allura l-ittra uffiċjali kienet fil-fatt diġà notifikata lid-debituri.

Il-Bank attur jinsisti li din il-proprjetà 30 u 31, Triq il-Warda, Zurrieq, qatt ma kienet tifforma parti mill-attività ekonomika ta' Mambra Electronics u allura l-Kummissarju intimat ma kellux dritt jiskrivi l-imsemmi privileġġ fuq il-proprjetà in kwistjoni kif ukoll illi d-dejn reklamat mill-intimat mhuwiex munit bi privileġġ speċjali skont il-liġi.

L-argument tal-Kummissarju intimat huwa li l-bank attur ma jista' qatt jippregradwah u dan fid-dawl tat-tieni parti tal-artikolu 62 tal-Kap. 406. Il-Kummissarju jeċċepixxi wkoll li l-proprjetà in kwistjoni fil-fatt tagħmel parti mill-attiv tal-attività ekonomika ta' Mambra Electronics stante li l-proprjetà ġiet offruta bħala garanzija lill-bank attur sabiex tikkawtela d-dejn tal-imsemmija kumpannija.

Finalment, il-Kummissarju intimat jeċċepixxi li a tenur tal-artikoli 66(1), (4) u (5) tal-Kap. 406, huwa kellu dritt sabiex jiskrivi l-privileġġ speċjali in kwistjoni fuq il-proprjetà ta' Joseph Pavia kif ukoll illi jfittex lill-istess Joseph Pavia f'ismu personali bħala direttur ta' Mambra Electronics u jitħallas bi preferenza fuq kredituri oħra mingħand Mambra Electronics jew mingħand Joseph Pavia.

Da parti tiegħu, l-intimat Joseph Pavia jeċċepixxi li huwa mhuwiex debitur tal-Kummissarju intimat u li l-istess intimat ma kellux dritt jiskrivi kwalunkwe garanzija kontrih personalment. L-intimat Pavia jeċċepixxi wkoll illi l-proprjetà 30 u 31, Triq il-Warda, Zurrieq, qatt ma kienet tifforma parti mill-attiv ta' Mambra Electronics kif ukoll illi l-fatt illi din il-proprjetà ngħatat bħala garanzija għad-debiti tal-imsemmija kumpannija ma jfissirx illi din saret tifforma parti mill-attiv ta' xi attività ekonomika kif irid l-artikolu 62 tal-Kap. 406.

Il-bank attur ma jikkontestax illi Joseph Pavia f'ismu personali u bħala direttur ta' Mambra Electronics huwa responsabbli solidalment ma din il-kumpannija għat-taxxa dovuta lill-Kummissarju intimat skont l-artikolu 66 tal-Kap 406.

Il-liġi trid ukoll li l-erarju jitħallas qabel il-privileġġi l-oħra, jiġifieri qabel krediti oħra, anke jekk muniti bi privileġġ u dan

skont it-tieni parti tal-artikolu 62. Madanakollu, l-ewwel parti ta' dak l-istess artikolu jistipula ċar u tond illi l-Kummissarju intimat għandu dritt jiskrivi privileġġ speċjali fuq l-attiv tal-attività ekonomika tal-persuna mingħand min tkun dovuta t-taxxa u mhux fuq kwalunkwe proprjetà ta' dik il-persuna. Il-fatt illi d-direttur ta' kumpannija bħala r-rappreżentant tagħha huwa responsabbli solidalment ma dik il-kumpannija għall-ħlas hija xi ħaġa oħra li fuq kollox, kif diġà ntqal, il-bank attur mhuwiex jikkontesta lanqas.

Proprju dwar l-interpretazzjoni korretta ta' dan l-artikolu, il-Qorti tal-Appell fil-kawża Konkors ta' Kredituri ta' Carmelo Gauci Limited, tas-27 ta' Frar 2009, kienet qalet hekk:

> "*Din il-Qorti studjat bir-reqqa l-artikolu tal-liġi in kwistjoni u ssib li, sa ċertu punt, iż-żewġ partijiet qed jgħidu affarijiet li għandhom mis-sewwa, u affarijiet li, min-naħa l-oħra, huma żbaljati.*
>
> *Fl-ewwel parti tiegħu dan l-artikolu jagħti "privileġġ speċjali" lill-Kummissarju (u mhux "jedd ta' privileġġ" kif jingħad f'leġislazzjonijiet oħra), u fl-ordinament ġuridiku Malti jeżisti tip wieħed biss ta' privileġġ speċjali, u dan huwa dak indikat fl-Artikolu 2001(2) tal-Kodiċi Ċivli. Fil-liġijiet fiskali in kwistjoni il-leġislatur ma tax xi definizzjoni ta' "privileġġ speċjali" għall-finijiet tal-istess liġijiet fiskali, u, għalhekk, it-tifsira ta' dan il-kunċett irid jittieħed mid-definizzjoni tiegħu fil-Kodiċi Ċivili li, sakemm mhux eskluż, japplika b'mod ġenerali. Hu interessanti wkoll li jiġi notat illi dan il-"privileġġ speċjali" ma ngħatax fuq il-beni kollha ta' kull xorta tad-debitur, f'liema każ kien jeħtieġ li jkun deskritt bħala privileġġ "ġenerali" skond l-Artikolu 2001(1) tal-Kodiċi Ċivli, iżda, fuq proprjetà "partikolari" fit-termini tad-definizzjoni ta' privileġġ speċjali fil-Kodiċi Ċivili, u ċioè, fuq "l-attiv li jagħmel sehem mill-attività ekonomika ta' persuna". Dan ikompli juri l-ħsieb tal-leġislatur li jorbot dan il-privileġġ ma' dak trattat fil-Kodiċi Ċivili.*
>
> *Issa, fil-waqt li l-privileġġ speċjali fuq ħwejjeġ mobbli, mhux meħtieġ li jiġi reġistrat (Artikolu 2032 tal-Kodiċi Ċivili), il-privileġġi speċjali fuq l-immobbli m'għandhomx effett "jekk*

ma jiġux imniżżlin fir-Reġistru Pubbliku" (Artikolu 2029). Dan hu hekk għax privileġġ speċjali fuq immobbli hu munit b'diritto di seguito (Artikolu 2002(2)), b'mod li jibqa' jagħti titolu ta' preferenza u jedd fuq il-proprjetà anke jekk dik il-proprjetà tgħaddi għand persuni oħra. Din ir-reġistrazzjoni hija meħtieġa fl-interess tat-terzi, għax terz li jkun se jixtri proprjetà partikolari huwa intitolat li jkun jaf jekk dik il-proprjetà hijiex qed tagħmel tajjeb għal dejn ta' xi ħadd ieħor. Għalhekk hu importanti li dan il-privileġġ speċjali jiġi reġistrat b'referenza espressa għall-proprjetà immobbli kolpita, u dan kif jiddisponi l-Artikolu 7 tal-Att dwar ir-Reġistru Pubbliku (Kap. 56 tal-Liġijiet ta' Malta). Reġistrazzjoni ta' privileġġ speċjali sempliċement "fuq l-attiv li jagħmel sehem mill-attivita` ekonomika" tad-debitur ma tistax titqies valida għax il-privileġġ irid jolqot proprjetà immobbli partikolari, bl-indikazzjoni tal-immobbli tkun skond l-Artikolu 7 tal-Att indikat. Fin-nuqqas ta' tali reġistrazzjoni, magħmula kif trid il-liġi, ma jistax jingħad li l-privileġġ speċjali jolqot xi proprjetà immobbli. Fis-sistema legali tagħna, ma hux konċepit "privileġġ speċjali" fuq immobbli mhux reġistrat, aktar u aktar meta tqis li skond il-liġi, il-privileġġi speċjali fuq l-immobbli huma, f'kull każ, muniti bid-diritto di seguito.

Sa hawn, din il-Qorti, taqbel mat-teżi tal-HSBC Bank Malta p.l.c u abbraċċjata mill-ewwel Qorti. L-Artikolu 62 tal-Kap. 406, però, jinqasam f'żewġ partijiet, u din il-Qorti ma taqbilx mal-mod kif l-ewwel Qorti interpretat it-tieni parti ta' dan l-artikolu. L-ewwel Qorti qablet mal-perit legali fejn dan qal a fol. 526:

"Barra minn hekk, l-Artikolu 62 jista' jingħad li jinqasam f'żewġ aspetti, fl-ewwel parti jiġi stabbilit il-privileġġ speċjali filwaqt li fit-tieni parti jiġi stabbilit <u>illi dan il-privileġġ speċjali</u> jiggradwa bi preferenza, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi liġi oħra fuq dejn privileġġjat ieħor. Jidher għalhekk illi l-kwalifika li hemm fl-Artikolu 62 li biha kwalunkwe liġi oħra għandha tiġi sottratta għall-gradwazzjoni kontemplata fl-Art. 62, hija limitata għall-kwistjoni ta' gradwazzjoni <u>diment li jiġi determinat illi dak il-kreditu huwa munit bil-privileġġ speċjali</u>". (sottolinear ta' din il-Qorti).

Din il-Qorti ma taqbilx mal-partijiet minnha sottolineati, peress li l-liġi ma tgħidx li l-privileġġ speċjali jiggradwa bi preferenza, iżda li "t-taxxa msemmija għandha titħallas" bi preferenza, u lanqas ma tassoġġetta l-preferenza tal-ħlas għad-determinazzjoni illi l-kreditu huwa munit bi privileġġ speċjali. Kif intqal mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fil-kawża Zammit v. Caruana noe, deċiża fit-8 ta' Jannar, 1958, il-kreditu u l-privileġġ huma separati minn xulxin: il-kreditu huwa ħaġa, u l-privileġġ huwa ħaġa' oħra. Ghalkemm il-privileġġ ma jistax jissussisti mingħajr il-kreditu, il-kreditu jista' jissussisti indipendentement mill-privileġġ. F'dan il-kuntest dan ifisser illi n-nuqqas tal-Kummissarju tal-VAT li jirreġistra l-privileġġ ma jestingwix il-kreditu, u skond l-Artikolu 62, dan il-kreditu għandu jitħallas "bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privileġġ ieħor".

Bil-privileġġ speċjali, debitament reġistrat, il-Kummissarju tal-VAT ikun jista' jinforza l-kreditu tiegħu fuq dik il-proprjetà immobbli partikolari, f'idejn min tkun. Jekk ma jirreġistrax ipoteka speċjali, allura jrid jissodisfa ruħu mill-assi li jkollu d-debitur, b'dan, però, li anke jekk dawk l-assi jkunu milquta b'xi privileġġ, il-Kummissarju jitħallas l-ewwel (ħlief kif jiddisponi l-istess Artikolu 62).

Il-frażi "minkejja kull ma jista' jinsab f'xi liġi oħra" tinsab, fil-fatt, fit-tieni parti ta' din il-klawsola, u fil-waqt li mhux qed tirreferi għall-"privileġġ speċjali" imsemmi fl-ewwel parti, tikkwalifika l-ħlas tat-taxxa li, f'kull każ mill-assi tad-debitur, għandha ssir bi preferenza fuq kull dejn ieħor, hemm x'hemm f'liġijiet oħra.

Għalhekk, f'dan il-każ, la darba l-flus garantiti mill-bank għall-fini ta' dawn il-proċeduri, huma r-rikavat mill-bejgħ tal-assi tal-kumpanija debitriċi, it-taxxa dovuta għandha titħallas bi preferenza u qabel kull dejn ieħor bħal dak tal-bank konkorrent."

Isegwi għalhekk li l-Kummissarju intimat irid juri li l-proprjetà mertu tal-kawża, li tikkonsisti minn dar u garaxx, tagħmel parti mill-attiv tal-attività ekonomika tad-debituri. Skont ir-reġistru

elettorali tal-2016, l-intimat Joseph Pavia kien jgħix f'din id-dar flimkien ma' martu. Madanakollu, il-Qorti tinnota li fl-affidavit tiegħu, l-intimat ma ddikjarax li huwa qatt għex f'din id-dar. Mill-atti ma tirriżulta l-ebda prova li din id-dar u l-garaxx anness magħha qatt intużaw mill-intimat Pavia jew mis-soċjetà Mambra Electronics b'xi mod li għandu x'jaqsam man-negozju tagħhom. Fil-fatt, l-argument tal-Kummissarju intimat huwa biss illi meta l-intimat Pavia għażel illi jagħti din il-proprjetà bħala garanzija lill-bank attur sabiex jissellef il-flus għan-nom ta' Mambra Electronics, din il-proprjeta saret parti mill-attiv tal-attività ekonomika tal-istess Joseph Pavia jew tal-kumpannija tiegħu. Il-Bank attur għandu kull interess li jimpunja l-privileġġ speċjali li rreġistra l-Kummissarju intimat peress li privileġġ speċjali fuq immobbli hu munit b'*diritto di seguito*. Mingħajr dan il-privileġġ speċjali, il-Kummissarju intimat jista' biss jitħallas mill-assi tad-debitur filwaqt illi l-bank attur, li jgawdi minn ipoteka speċjali fuq il-proprjetà in kwistjoni, jibqalu jedd fuq il-proprjetà anke jekk din tgħaddi għand terzi.

A tenur tal-artikolu 5(2) tal-Kap. 406, attività ekonomika tfisser:

attività ġestita minn persuna, li ma tkunx impjegat li qed jaġixxi bħala tali, u li tkun tikkonsisti f'wieħed jew iżjed minn dan li ġej:

(a) xi negozju jew kummerċ;

(b) xi professjoni jew vokazzjoni jew il-provvista ta' kull servizz personali ieħor;

(c) l-esplojtazzjoni ta' proprjetà tanġibbli jew li mhix tanġibbli bil-għan li jinkiseb qligħ minnha tul medda ta' żmien kontinwu;

(d) l-għoti minn club, assoċjazzjoni jew organizzazzjoni (għax titħallas xi miżata jew jingħata xi korrispettiv ieħor) tal-faċilitajiet jew vantaġġi disponibbli għall-membri relattivi;

(e) id-dħul, b'korrispettiv, ta' persuni f'kull fond.

Fil-fehma tal-Qorti, il-fatt illi Joseph Pavia offra l-proprjetà in kwistjoni bħala garanzija lill-bank sabiex il-bank isellef il-flus lill-kumpannija tiegħu għan-negozju ma jfissirx illi din il-proprjetà saret tagħmel parti mill-attiv tal-attività ekonomika tal-istess kumpannija jew ta' Joseph Pavia nnifsu. Kif diġà ntqal, la Joseph Pavia u lanqas Mambra Electronics ma kienu jiġġestixxu xi negozju jew kummerċ minn din il-proprjetà u l-għotja ta' garanzija fil-forma ta' ipoteka speċjali fuq proprjetà tad-direttur sabiex il-kumpannija tottjeni self mill-bank jew faċilitajiet bankarji oħra ma jfissirx illi kien hemm attività ekonomika tas-sura ta' *'l-esplojtazzjoni ta' proprjetà tanġibbli ... bil-għan li jinkiseb qligħ minnha tul medda ta' żmien kontinwu'* għaliex il-qliegħ tal-kumpannija ma kellux isir minn din il-proprjetà imma min-negozju separat.

Għaldaqstant u għar-raġunijiet premessi, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi filwaqt illi tiċħad l-eċċezzjonijiet tal-Kummissarju intimat, tilqa' t-talbiet attriċi u għaldaqstant, tinnomina lin-Nutar Sean Critien sabiex jippubblika l-att ta' kanċellament tal-privileġġ speċjali mertu ta' din il-kawża fi żmien tletin (30) jum mid-data tas-sentenza u tinnomina lill-Avukat Dottor Josette Grech sabiex tidher għall-eventwali kontumaċi.

L-ispejjeż tal-kawża jitħallsu mill-Kummissarju intimat.

IMHALLEF

DEP/REG